

**НОТАРІАЛЬНА
ПАЛАТА УКРАЇНИ**
NOTARY CHAMBER OF UKRAINE

Нотаріальна палата України (НПУ)

Юридична адреса:

вул. Антоновича, 7а, м. Київ, 01007, Україна

Адреса для листування:

вул. Хрещатик, 6, оф. 5а, м. Київ, 01001, Україна

Код ЄДРПОУ 38684025

№ 41/3 « 18 »
Вересня 2025 р.

**Перший віцепрем'єр-
міністр- Міністр
цифрової
трансформації
Михайло Федоров**

**Міністр юстиції України
Герман Галущенко**

Нотаріальна палата України (далі - НПУ), як орган професійного самоврядування нотаріусів, висловлює Вам свою повагу і зазначає, що на різних етапах взаємодії з Міністерством юстиції та Міністерством цифрової трансформації, НПУ неодноразово озвучувала ключові напрямки створення та запровадження електронної системи нотаріату та подавала до Міністерства юстиції України свої пропозиції до формування моделі системи е-нотаріату.

Погоджуючись, що цифрові технології займають важливу роль у житті кожної сучасної людини, нотаріальна спільнота готова розвиватися з сучасними інформаційними технологіями та підтримувати урядові ініціативи.

НПУ з конструктивною позицією, з метою надання максимально якісного зворотнього зв'язку, долучилась до тестування учбової версії системи е-нотаріату (далі- е-нотаріат) , продовжує опрацювання питань щодо проведення тестового доступу до учбової версії цифрових сервісів е-нотаріату, який проводиться на **добровільній основі** для усіх нотаріусів України з 3 вересня до 30 вересня 2025 року.

Водночас слід вказати, що через виникнення різного роду питань щодо доступу до учбової версії, залученість нотаріусів до тестування е- нотаріату є незначною (за інформацією Міністерства юстиції України до тестування в перші дні долучилися 830 нотаріусів – це 14% від усіх, хто працює в Україні).

Тестування системи е-нотаріату також не можна ототожнювати з візуальним ознайомленням нотаріусів з нею. Вхід до системи нотаріуса та ознайомлення з інтерфейсом не означає, що нотаріус відтестував усі функції системи та зумів скласти обґрунтований перелік зауважень та пропозицій. Тестування потребує ґрунтовного вивчення системи кожним з тестувальників.

Серед основних причин, за яких опція тестування в перші тижні для більшості нотаріусів була недоступна є те, що зайти до системи тестування не могли нотаріуси, яким **після 24 березня 2025 року** при роботі з будь-яким з реєстрів з переліку Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції України, **були внесені зміни до облікових даних нотаріуса**, зокрема:

- 1) змінено пароль;
- 2) отримано новий сертифікат кваліфікованого електронного підпису (КЕП);
- 3) нотаріус почав працювати з Єдиними та Державними реєстрами, держателем яких є Міністерство юстиції України;
- 4) нотаріус здійснив перехід до іншої організації.

Таким нотаріусам для **забезпечення можливості роботи з тестовою версією** е-нотаріату доводилося проводити комплекс дій для отримання доступу до тестування, що потребувало часу.

Також, нотаріусам, які отримали доступ для повноцінного тестування системи для вчинення нотаріальних дій потрібно було замовити і отримати віртуальні спеціальні нотаріальні бланки, про що заздалегідь не було повідомлено в інструкціях, що також забиравало чимало часу.

Варто вказати, що інструкція щодо заповнення інформації про суб'єктів, а саме алгоритм замовлення таких бланків, послідовність здійснення інформаційних обмінів та внесення інформації про суб'єктів нотаріальної дії з'явилися на сайті ДП «НАІС» тільки 15 вересня 2025 року.

Надані для тестування віртуальні дані осіб містять помилки.

Усі ці складнощі, з'ясування питань як знайти їх вирішення забирають чимало часу і з об'єктивних причин не дозволяють швидко розпочати тестування.

Крім того, нотаріуси на фронтових та прифронтових територіях працюють в особливо складних умовах, не можуть покинути прийом громадян для тестування е-нотаріату, і не повинні це робити у вихідні дні або в надурочний час.

Необхідно враховувати завантаженість нотаріусів та складність умов, в яких приходить працювати, коли надходять сповіщення про обстріли, звучить тривога, відсутня електроенергія, інтернет на прифронтових територіях тощо, і при цьому, нотаріус зобов'язаний встигнути вчасно оформити нотаріальні дії, здійснити державну реєстрацію.

Звертаємо увагу, що запрошення до добровільного тестування переросло у примус та вказівки адмінресурсу тестувати систему е-нотаріату надурочно, у вихідні, та надання письмових відповідей. Важливо, що це відбувається на територіях, де проходить фронт, незважаючи на умови, в яких працюють нотаріуси, а також потреби громадян, черги, обстріли тощо. Наведене безумовно не сприяє якісним результатам тестування та позитивному сприйняттю новацій.

Враховуючи відгуки нотаріусів щодо технічних складнощів, пов'язаних із доступом до учбової версії системи е-нотаріату, НПУ доводить до відома, що **27 днів** для того, щоб протестувати якісно

функціонал, залишити відгук розробникам та навчитися користуватися системою, максимального залучення нотаріусів в умовах війни є **недостатній**.

Важливо розуміти, що тестування за формою та часом має забезпечити можливість відпрацювати спільно правові та процедурні питання впровадження системи е-нотаріату на засадах поєднання державного та професійного регулювання, дотримання законності, збереження нотаріальної таємниці, використання кращих інформаційно-комунікаційних технологій, забезпечення високого рівня кібербезпеки.

Разом з тим, в ході тестування е-нотаріату встановлено факти наявності в тестовій (учбовій) версії скопійованих до певної дати усіх даних про довіреності, заповіти, документи, зареєстровані у Єдиному реєстрі довіреностей, Спадковому реєстрі.

Це безпрецедентний випадок порушення нотаріальної таємниці, яка суворо захищається статтею 8 Закону України «Про нотаріат» та полягає у тому, що тестова (учбова) версія е-нотаріату містить або надає доступи до інформації, яка становить нотаріальну таємницю.

Так, усі довіреності, усі заповіти, які були внесені до вказаних реєстрів до певної дати, стали доступні усім тестувальникам (нотаріусам, які не вчиняли ці нотаріальні дії, працівникам територіальних органів, які долучені до тестування системи або займаються організацією тестування, широкому колу осіб, включаючи розробників, донорів, організаторів та технічних працівників).

Вбачається, що тестова (учбова) версія створена на базі копії діючих реєстрів, або ж з доступом до діючих систем. За таких обставин постає питання правомірності підстав та правових наслідків такого втручання до бази електронних реєстрів, незаконного копіювання з діючих реєстрів інформації, яка становить нотаріальну таємницю, персональних даних, відкриття доступу до них для широкого кола осіб.

За період тестування з 03 вересня 2025 року по 17 вересня 2025 року тестувальники мали доступ до реальної інформації Спадкового реєстру та Єдиного реєстру довіреностей без жодних обмежень, тестували, покладаючись на повідомлення, розміщені на сайті ДП «НАІС».

Так, нотаріусів було запрошено до тестування та переконано, що метою тестування є ознайомлення нотаріусів із функціоналом нової системи, перевірка її роботи, демонстрація можливостей та відпрацювання типових сценаріїв без реального впливу на документообіг чи правовий статус осіб, що будь-які зміни або внесення інформації до тестового середовища не спричиняють виникнення, зміну чи припинення реальних прав, а також не впливають на правовий статус громадян.

НПУ, як професійна самоврядна організація, що представляє та захищає інтереси не тільки нотаріусів, але й фізичних і юридичних осіб, не може залишатися осторонь цих фактів і просить зупинити тестування системи е-нотаріату для перевірки наведеної інформації та вжиття заходів щодо усунення незаконного доступу до відомостей та інших документів громадян про заповіти та довіреності, що становлять нотаріальну таємницю, їх

несанкціонованого копіювання, трафіку чи поширення за межі діючих реєстрів через учбову версію е-нотаріату.

Захист нотаріальної таємниці завжди був та є однією з ключових вимог, викладених НПУ, як обов'язкової, для проведення будь-якої реформи нотаріату, включаючи його цифровізацію.

І це не питання нотаріусів - це питання захисту прав фізичних та юридичних осіб, яким захист нотаріальної таємниці гарантовано Законом та Конституцією України.

Окремо звертаємо увагу, що до тестової системи e-notariat.edu.nais.gov.ua були скопійовані справжні дані про посвідчені заповіти. Це грубо порушує:

статтю 1255 Цивільного кодексу України щодо таємниці заповіту, зокрема заборону розголошення відомостей про факт його складення;

статтю 8 Закону України «Про нотаріат» щодо обов'язку збереження нотаріальної таємниці;

Положення про Спадковий реєстр, затверджене наказом Міністерства юстиції України №1810/5 від 07.07.2011, яке визначає порядок отримання відомостей зі Спадкового реєстру.

Такий витік інформації зі Спадкового реєстру грубо порушує права громадян на збереження таємниці заповіту та створює реальні ризики неправомірного доступу до конфіденційних даних.

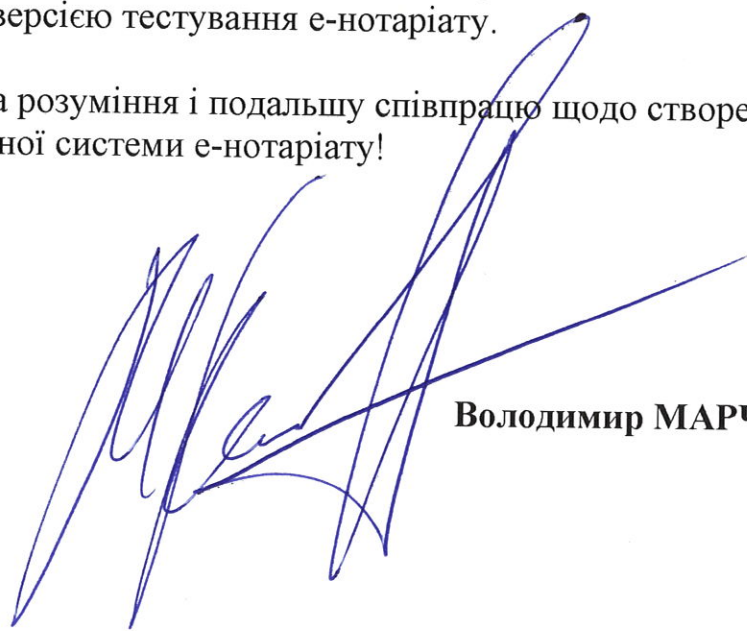
НПУ просить також надати інформацію, на якій підставі були скопійовані або розміщені відомості діючих Єдиного реєстру довіреностей, Спадкового реєстру в учбовій версії е-нотаріату та повідомити про заходи щодо знищення таких копій.

Висловлюємо свою готовність долучитися до опрацювання усіх пропозицій та зауважень задля врегулювання ситуації щодо питань, які пов'язані із учбовою версією тестування е-нотаріату.

Сподіваємося на розуміння і подальшу співпрацю щодо створення прогресивної та надійної системи е-нотаріату!

З повагою

Президент НПУ

Володимир МАРЧЕНКО